

NOTAT

Filnavn:542a94.n03

Statens vegvesen Sør-Trøndelag Laboratorieseksjonen		Oppdragsnr: Ud542A	Notat nr:3
		Oppdragsgiver: Anleggsavdelingen v/B. Giske	
Kommune: Snillfjord		UTM-ref:NR 090 410	
Veg nr: 714	Hp:	Kartblad: 1421 I	
Saksb.: Svein Soknes		Dato : 1994-08-18	Arkivkode:40
Oppdrag: Fylling Sunde-Hemnskjel, hydraulisk dimensjonering av kulvert i Sundebukta			

Kulverten er dimensjonert tidligere den 1993-03-30. Dette notatet er kun en renskriving av disse beregningene.

1. Dimensjonerende vannføring

Det teoretiske grunnlaget har vært kap 4 i håndbok 018, "Vegbygging", for Statens vegvesen. Denne er forøvrig for det meste basert på SINTEF- rapport nr STF60 A92101: "Flombergning og kulvertdimensjonering"

Det velges 50 år som returperiode (dvs statistisk sett 50 års gjennomsnitt) p.g.a. at kulverten har liten mulighet for stighøyde og p.g.a. store konsekvenser ved overskridelse, jfr s 87.

Tidsfaktor (i minutter er beregnet etter formel s 97):

$$t_c(\text{min}) = 0.6 * L * H^{-0.5} + 3000 * A_{se}$$

L(lengden av feltet)= 3360 m

H(høydeforskjellen i feltet)= 200 m

A_{se} (andel innsjø i felte, forholdstall)

Det er en innsjø i feltet, Sundvatnet, se vedlegg 1. Overflatearealet er 0.24 km² mens tilsigsarealet til innsjøen er 4.5 km². Det totale nedslagsarealet er $A=4.7 \text{ km}^2$. Dette gir $A_{se} = 0.24 * 4.5 / (4.7)^2 = 4.9 \%$

Tidsfaktoren blir dermed: $t_c = 0.6 * 3360 * 200^{-0.5} + 3000 * 0.049 = 289 \text{ min}$

Ut fra figur 413.2 s 96 velges avrenningskoeffisient, $C = 0.4$

Ut fra figur 413.3 s 98 (50 år) velges nedbørsintensiteten, $i = 21 \text{ l/s*ha}$

For flommer med returperiode lengre enn 10 år økes den beregnede flommen, jfr håndbok 018 s 97. Dvs for 50 års returperiode økes verdien med 20 %.

Dette gir dimensjonerende vannføring (jfr formel s 96):

$$Q = 1.2 * C * i * A = 1.2 * 0.4 * 0.021 * 4.7 * 10^2 \text{ m}^3/\text{s} = 4.7 \text{ m}^3/\text{s}$$

Her avrundes slik at vi setter $5 \text{ m}^3/\text{s}$ som dimensjonerende 50 års-flom i dette vassdraget.

2 Beregning av nødvendig kulvert diameter

Beregningen er foretatt etter SINTEF- rapport nr STF60 A92101: "Flombergning og kulvertdimensjonering". Et skjematisk lengdeprofil av kulverten er vist i vedlegg 2.

2.1 Beregning av nødvendig stighøyde ved innløpskontroll

Ved innløpskontroll er kulvertens kapasitet gitt ved vannstanden ved innløpet (Y_1) og innløpets diameter/dimensjon (D) og geometri. Et skjematisk lengdeprofil er vist nedenfor.

Oppstuvningshøyden ved innløpet kan bestemmes v.hj.a. nomogrammet fra US Bureau of Public roads, se vedlegg 3. Det forutsettes her kulvert diameter 2 m og dimensjonerende vannføring, $Q = 5 \text{ m}^3/\text{s}$. Kulvertenden stikker ut fra vegfyllingen, dvs skala "C".

Det fram går av nomogrammet at innløpsvannstanden/diameteren vil være 0.77. Innløpsvannstanden vil følgelig stå $0.77 * 2 \text{ m} = 1.54$ over bunn av røret i kulvertens oppstrøms ende.

Dette betyr at heller ikke ved dimensjonerende vannføring, $Q = 5 \text{ m}^3/\text{s}$, vil oppstrøms kulvertende være druknet ved innløpskontroll.

2.2 Beregning av nødvendig stighøyde ved utløpskontroll

Når vannstanden i sjøen ved flo kommer så høyt at rørets utløpt druknes vil det være vannstanden i sjøen som bestemmer vannføringen gjennom røret. Et skjematisk lengdeprofil er vist nedenfor.

Vannføringen gjennom røret kan da bestemmes v/h a. Bernoullis energiligning som noe omformet kan settes opp slik, se s 49:

$$H = \{ (k_i + (2g \cdot L) / (M^2 \cdot R^{4/3}) + 1) \cdot v^2 / 2g$$

Her er :

R(hydraulisk radius) = $D/4$ (dvs diameteren /4)

v(vannhastigheten) = $Q/A = 4 \cdot Q / 3.14 \cdot D^2$

Q(dimensjonerende vannføring fra pkt 1) = $5 \text{ m}^3/\text{s}$

k_i (innløpstapskoeffisienten) = 0.5

L(kulvertlengden) = 30 m

M(Mannings tall for fabrikkstøpt betongkulvert, se s 50) = 70

Innsatt fåes:

$$H = (1.5 + 0.308/D^{4/3}) \cdot 2.03/D^4$$

Ved å forsøke med ulike diametere (D) fåes følgende tabell:

Diameter	Fallhøyde
D	H
1 m	3.67 m
1.5 m	0.67 m
2 m	0.21 m

Ut fra ønsket om minst mulig fallhøyde (vannstandsstigning) og tilgjengelige kulvertdiametre velges $D = 2$ m. Dette gir 0.21 m vannstandstigning ved en 50 års-flom, $Q = 5 \text{ m}^3/\text{s}$.

3 Konklusjoner

- Dimensjoneringsperioden er satt til 50 år
- Dimensjonerende flom 5 m/s
- Det er forutsatt en sirkulær, fabrikkprodusert betongkulvert (Mannings tall 70)
- Nødvendig minimumshelning 2%
- Nødvendig kulvertdiameter 2 m
- Når det er innløpets diameter og geometri som bestemmer kapasiteten (dvs innløpskontroll) vil kulverten ikke dykkes. Vannstanden i oppstrøms ende vil stå 1.54 m over bunn av røret.
- Når vannstanden i sjøen drukner nedstrøms ende av kulverten vil vannstanden i utløpet til en viss grad bestemme vannføringen og vannstanden i oppstrøms ende (utløpskontroll). Ved dimensjonerende vannføring, $Q = 5 \text{ m}^3/\text{s}$, vil vannstandsforskjellen maksimal være 0.21 m.
- Både utløpet og innløpet av kulverten må plastres.

Statens vegvesen Sør-Trøndelag
Laborarieseksjonen,

Svein Soknes

3 vedlegg

Kop m/ vedlegg:
Anleggsavdelingen v/B. Giske
Anleggsavdelingen v/O. Skar